

UURING: Pooled noored tarbijad leiavad, et võltsitud toodete ostmine on aktsepteeritav

16. juuni 2023 - 21:47 Autor: [AM](#)

Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Ameti (EUIPO) avaldatud uuringust selgub, et eurooplased on üha teadlikumad võltsingute ostmise ja ebaseaduslikest allikatest pärit sisu kasutamise riskidest ja tagajärgedest.

EUIPO uuring vaatleb kodanike suhtumist intellektuaalomandisse.

- 80% eurooplastest arvab, et võltsingud toetavad kuritegelikke organisatsioone ning kahjustavad ettevõtteid ja töökohti. Kaks kolmandikku leiab ka, et võltsingud ohustavad tervist, ohutust ja keskkonda.
- 33% eurooplastest peab siiski põhjendatavaks/aktsepteeritavaks võltstoodete ostmist, kui ehtsa toote hind on liiga kõrge. Sama arvavad koguni pooled noortest.
- 35% Eesti tarbijatest ei teadnud, kas toode on ehtne või mitte ja 10% teatas, et on ostnud võltsinguid tahtlikult.
- 13% eestlastest on ebaseaduslikult sisu tarbinud, eelkõige spordi vaatamiseks.

Möödunud aastal tasus neli eurooplast kümnest seaduslikust allikast pärit sisule juurdepääsu eest, ka Eesti vastajate seas oli tulemus sama. 80% eurooplastest arvab, et võltstoodete taga on kuritegelikud organisatsioonid ja võltsingute ostmine hävitab ettevõtteid ning töökohti.

83% vastanutest leiavad ka, et see soodustab ebaeetilist käitumist. Kaks kolmandikku näeb selles ohtu tervisele, ohutusele ja keskkonnale.

82% eurooplastest leiab, et ebaseaduslikest allikatest piraatsisu hankimisega kaasneb kahjulike tavade risk (nt pettused või alaealistele sobimatu sisu).

Vaatamata neile positiivsetele tulemustele peab kolmandik eurooplasi (31%) võltskaupade ostmist endiselt aktsepteeritavaks, kui originaali hind on liiga kõrge; 15–24-aastastest noortest tarbijatest arvavad nii pooled (50%).

Isiklikele kogemustele tuginedes teatab 13% eurooplastest, et on viimase 12 kuu jooksul teadlikult võltsinguid ostnud. See näitaja ulatub 15–24-aastaste seas 26%-ni, mis on kaks korda suurem kui ELi keskmine, 55–64-aastaste vanuserühmas on see vaid 6% ning 65-aastaste ja vanemate seas alla 5%. Riikide tasandil varieerub võltsinguid ostnud tarbijate osakaal 24%-st Bulgaarias 8%-ni Soomes. Peale Bulgaaria on võltsingute tahtliku ostmise levik üle ELi keskmise Hispaanias (20%), Iirimaal (19%), Luksemburgis (19%) ja Rumeenias (18%).

Originaaltoodete madalam hind on endiselt kõige enam nimetatud põhjus (43%), miks võltsinguid ei osteta. Halbade kogemuste riskid (ebakvaliteetseid tooteid nimetas 27% inimestest, ohutusriske 25% ja karistust 21%) on samuti peamised tegurid, mis takistavad tarbijaid võltsinguid ostmast.

Ebakindlus tarbijate seas

Ebakindlus seoses toodete ehtsusega on samuti suuremas. Peaaegu neli eurooplast kümnest (39%) on endalt küsinud, kas nad on ostnud võltsingu; pooled noortest (52%) teatasid sama. Erinevused liikmesriikide vahel on samuti suured: kui üle veerandi Taani ja Madalmaade tarbijatest (26%) ei ole kindlad, kas ostetud kaup oli ehne või mitte, siis Rumeenias ulatub see näitaja 72%-ni. Eurooplased kahtlevad ka veebisisu allikate legaalsuses: 41% ei ole kindel, kas kasutatud infosisu allikas oli seaduslik või mitte.

„Kodanike arusaamade mõistmine aitab pidada sisukaid vestlusi tarbijate ja sidusrühmadega meie teadlikkuse suurendamise ning teavitustegevuste raames. Viimane intellektuaalomandi tajumise uuring annab uut olulist teavet intellektuaalomandiõiguste rikkumise tajumise kohta ja rõhutab taas vajadust toetada tarbijakaitset. See kinnitab ka positiivset arengut seoses seaduslikest allikatest pärit digisisu alase teadlikkuse ja kättesaadavusega,“ kommenteeris EUIPO tegevdirektor Christian Archambeau.

Internetipiraatlus ja spordiüritused

Eurooplased on üldiselt piraatsisu kasutamise vastu: 80% eelistavad kasutada internetisisule juurdepääsuks seaduslikke allikaid, kui on olemas taskukohane võimalus. Tegelikult on peaaegu 9 inimest 10st teadlikud vähemalt üht liiki seadusliku sisu pakkumisest oma riigis ja üle 4 eurooplase 10st (43%) on viimase aasta jooksul maksnud seaduslikust allikast pärit autoriõigusega kaitstud sisu juurdepääsu, allalaadimise või voogedastuse eest. 65% eurooplastest peab siiski piraatlust vastuvõetavaks, kui sisu ei ole tellitud kanalite kaudu kättesaadav.

Lisaks tunnistab 14% eurooplastest, et on viimase 12 kuu jooksul tahtlikult kasutanud sisu ebaseaduslike allikate kaudu. 15–24-aastastest noortest on neid kolmandik (33%). Eeskätt oli tegemist spordi jälgimisega ebaseaduslike voogedastusseadmete või rakenduste kaudu. Ka piraatsisu kasutavate inimeste osakaal oleneb riigist, ulatudes 9%-st Soomes ja Taanis kuni 22%-ni Maltal. Piraatsisu kasutamisest loobumise peamised põhjused on seaduslikest allikatest pärit sisu parem taskukohasus ja laiem valik.

- [Tegijad](#)
- [Uudised](#)

- [Lahendused](#)
- [Tarkvara](#)
- [Turvalisus](#)